

**ACȚIUNILE ROMÂNILOR TRANSILVĂNENI PENTRU
COSOLIDAREA MARIИ UNIRI DE LA 1 DECEMBRIE 1918**

**ACTIONS OF TRANSYLVANIAN ROMANIANS FOR THE
CONSOLIDATION OF THE GREAT UNION FROM
1 DECEMBER 1918**

General de brigadă (r.) conf. univ. dr. Vasile CREȚ*

Colonel (r.) prof. univ. dr. Benone ANDRONIC **

Rezumat: Autorii articolului, studiind materiale bibliografice existente, și unele mai puțin cunoscute, tratează aspecte ale acțiunii liderilor românilor transilvăneni, pentru înfăptuirea Marii Uniri de la 1 Decembrie 1918.

Autorii articolului analizează evenimentele epocale din istoria României, desfășurate la Alba Iulia, la 1 Decembrie 1918, și prezintă, succint, acțiunile organelor legislativ și executiv românești transilvănene alese, pentru a pune în practică principiile hotărâte de Marea Adunare Națională, precum și recunoașterea și consolidarea Marii Uniri.

Cuvinte cheie: Primul Război Mondial, Marea Unire, lupta românilor transilvăneni, acțiuni destabilizatoare, consolidarea unirii, România Mare.

Abstract: The authors of the article, studying existing bibliographical material, and some less known, treat aspects of the action of the leaders of the Transylvanian Romanians, for the achievement of the Great Union of 1 December 1918.

The authors analyse the epochal events in the history of Romania, which took place in Alba Iulia on 1 December 1918, and briefly present the actions of the Romanian Transylvanian legislative and executive bodies elected to put into practice the principles decided by the Great National Assembly, as well as the recognition and consolidation of the Great Union.

* Conferențiar universitar la Universitatea din Oradea, email:vasilecret@yahoo.com

** Profesor universitar, membru corespondent al Academiei Oamenilor de Științe din România. email: benoneandronic@yahoo.com

Keywords: *World War I, the Great Union, the struggle of Transylvanian Romanians, destabilizing actions, consolidation of the union, Greater Romania.*

Introducere

După terminarea Primului Război Mondial și ca urmare a prăbușirii economico- militare a Puterilor Centrale, cauzate de război, popoarele asuprite din Imperiul Austro-Ungaria, declanșează acțiuni de eliberare și de constituire a unor noi state naționale.

Astfel: pe 16 octombrie 1918, își proclamă existența statul polonez independent; pe 28 octombrie, Cehia își va proclama și ea independența, ca apoi, pe 30 octombrie, slovacii se vor uni cu cehii, formând un nou stat, Cehoslovacia; pe 12 noiembrie Republica Austria și pe 16 noiembrie Republica Ungaria, fac ca Imperiul Austro- Ungar să-și înceteze existența¹.

În octombrie și noiembrie 1918, reprezentanții popoarelor sud-slave (Bosnia, Croația, Macedonia, Muntenegru, Serbia, Slovenia) pun bazele unei federații, sub denumirea de Regatul sârbilor, croaților și slovenilor, care va lua oficial ființă pe 1 decembrie 1918, în aceeași zi cu românii, care la Marea Adunare Națională de la Alba Iulia își vor proclama unirea cu România.

1.Marea Unire a Transilvaniei cu Regatul României

La 1 Decembrie 1918, în Sala Cazinoului din Alba Iulia (Sala Unirii), 1228 de delegați oficial aleși, din județele din Transilvania, Banat și părțile ungurești, au proclamat, prin Rezoluția Adunării Naționale, Unirea Transilvaniei cu România. Pe lângă oficialități, la Alba Iulia aveau să sosească peste 100 000 de români, din comitatele Transilvaniei și de peste Carpați, pentru a participa la declararea celui mai puternic act din istoria României. În Sala Unirii din Alba Iulia, decorată cu drapelele statelor constituite după destrămarea Imperiului Austro - Ungar, având pe pereți tabloul lui Mihai Viteazul și tablourile celor trei eroi și martiri Horia, Cloșca și Crișan, semnăturile delegaților oficiali aveau să se așterne pe Rezoluția

¹ Milton G. Lehrer, ARDEALUL PĂMÂNT ROMÂNESC, Editura Vatra Românească, Cluj-Napoca, 1991, pp. 335 - 340.